

Prædiken til 21. s.e.t.

af Maria Louise Odgaard Møller

Så fik vi åndelig oprustning for fuld udblæsning! I dagens tekster har vi hørt om rustning, brynje, sværd og skjold. Vi har hørt om en aramæisk hærfører og en kongelig embedsmand – begge to mænd, der er vant til både at udstikke ordre, men også at parere ordre, hvis de skulle få en anvisning højere steds fra. Og begge oplever de, at da de parerer ordre og gør, som der bliver sagt, så bønhøres de og det sker dem, som de ville.

Gå hen og bad dig syv gange i Jordanfloden, så bliver du rask og ren, siger profeten Elisa til hærføreren Na'aman, der er ramt af spedalskhed. Og det sker, som profeten har forudsagt; han bliver rask.

Gå hjem! Din søn lever, siger Jesus til den kongelige embedsmand, hvis søn er dødeligt syg. Og det sker, som Jesus har sagt det – manden kommer hjem og hans søn lever.

De to mænd kan vi godt kalde for troens stridsmænd. Ikke fordi de parerer ordre. Men fordi de tør lægge hele deres liv, alle deres bekymringer og deres dybeste længsler og bønner i Guds hånd. Åndelig oprustning – at iføre sig troens skjold og sværd – det er på sin vis at overgive alt til Gud; at give sig Gud i vold, som de gamle sagde.

Og siden der er tale om en hærfører og om en højtstående embedsmand, så kan vi nok godt slutte, at den magtesløshed, der ligger i at overgive alt til en anden, den har formentlig ikke ligget lige for i den måde, de hidtil har forvaltet og levet deres liv på. Og det gør det nok heller ikke for os. Også vi har det bedst med at have magten og kontrollen, viljen og evnerne til det hele i vores eget liv. Og det er først, når der sker noget voldsomt, at vi får øje på, at det i grunden er så uendeligt lidt, vi selv har magt over.

Det voldsomme, der skal ske, før vi får øje på vores grundlæggende magtesløshed i livet, kan både være af glædelig og af ulykkelig art. Er det glædeligt, kalder det på vores taknemmelighed. Det mest indlysende eksempel er, når vi får et barn. Det føles som et under af en anden verden – at sidde med sin nyfødte i armene og se ind i to mørke øjne, der ser insisterende på én som fra et helt andet sted fra. Taknemmeligheden overmander os; vi kan ikke andet end spontant at sige tak; tak for dette barn, der er givet os.

Noget af det mest ulykkelige er til gengæld, når vores barn bliver syg og trues af døden, som den kongelige embedsmand oplever. Så takker vi ikke Gud, men spørger efter meningen med det hele. I vores afmagt klager vi til Gud og vi lytter og spejder efter svar fra Gud. Og i den situation ser vi måske også klart, hvad den åndelige oprustning egentlig skal til for. For hvad er det, vi kæmper imod? Vi kæmper mod alt det, der kan true vores

og vore kæres liv. I sidste ende kæmper vi mod døden, som er den største fjende; døden, som allerede mens vi lever sætter sig dybe spor af lidelse, ulykke, bekymringer, strid og nød. Alt det, som vi her i kirken kalder for synd. Vi kæmper mod synd og død. Og når Paulus skriver i Efeserbrevet, at vi skal iføre os Guds fulde rustning, så vi kan overvinde alt og bestå, så er det ikke fordi Paulus ikke vil være ved tilværelsens grundlæggende magtesløshed, nemlig at vi ikke selv har magten, viljen, evnen og kræfterne til at vinde over synden og døden. Nej, så er det tværtimod fordi Paulus udmærket ved, at skal vi overvinde alt og bestå, så skal vi iføre os Kristus, som med sin død og opstandelse har overvundet alt ondt, selv døden, vores største fjende.

Gå hjem, din søn lever, bliver embedsmanden befalet. Men hvilken søn er der egentlig tale om? Den søn, som embedsmanden finder levende i sit hjem, det er hans egen søn. Men den søn lever på trods af døden, der truede ham, fordi en anden søn lever. Guds søn, Kristus – som også er vores søn. Ham, som vi får skænket julenat; et lille spædbarn, rakt til os fra et andet sted; fra det højeste sted, fra himlen. En Søn er givet os, lagt i hele verdens favn, og dén Søn kalder vores dybeste taknemmelighed frem. Det er ham, der efter sin død ikke var i graven, men er opstået og lever, så at også vi kan leve trods alt det, der truer os – synden og døden.

Kristi magt til at overvinde alt rækker usynligt ind i vores verden, og det er kun i troen vi kan se hans magt og tør stole på den. Men det betyder ikke, at vi ikke skal tage anfægtelsen over det onde, synden og døden alvorligt. Vi mærker stadig truslen fra den i vores helt almindelige tilværelse, og troen giver os ikke fri fra at blive ramt hårdt af livets barske realiteter, når vores børn bliver syge eller når de, endnu værre, dør fra os, ligesom vi kan miste andre af vores kære, som vi egentlig ikke kan undvære. Troen giver os ikke fri fra virkeligheden. Men den rækker os det stærkeste våben at kæmpe med, skønt troen på, at det lille spædbarn i krybben eller den døde mand på korset er det stærkeste i verden kan synes både skør, mærkelig og vanvittig.

Teologen Jakob Wolf er en af dem, der har taget det bedste livtag med disse store spørgsmål, som vi til sammen kalder for det ondes problem. Det gør han i den bog, der hedder *Jobs tårer*. Det ondes problem lyder i alt sin enkelhed: Hvis Gud er god og almægtig, hvorfor findes det onde så? Wolf opregner alle de såkaldte løsningsforslag, der har været fremsat i tidens løb. De kan groft sagt rubriceres i tre grupper: Enten at sige, at det onde ikke i virkeligheden er så ondt, at det ikke er godt for noget. Eller at sige, at Gud i virkeligheden ikke er almægtig, så han kan ikke rigtigt stille noget op overfor det onde. Eller at sige, at al ondskab i verden i sidste ende stammer fra mennesket. Alle tre løsningsforslag vil gerne frikende Gud for anklagerne mod ham. Men dermed er løsningsforslagene grundlæggende forkert tænkt, siger Jakob Wolf. For Gud skal ikke forsvares, når vi rammes af lidelse, ulykke, smerte og død. Han skal anklages, han skal råbes til og klages til. Og dette er i virkeligheden det stærkeste udtryk for tro.

Jakob Wolfs bog er mere end en god religionsfilosofisk bog. Den er også meget personlig. For Wolf har i sit liv oplevet at komme hjem en dag til den besked, at hans søn ikke lever mere, fordi hans søn, en ung mand på 20 år, mistede livet i en ulykke.

Derfor er hans lille bog så stærk. Fordi Wolf netop *ikke* kommer frem til et alment og altid brugbart svar på det ondes problem, der skulle kunne fungere som en form for automatisk trøst for alle, der rammes alt for hårdt af tilværelsens barske realiteter, nemlig at lidelse, død og ulykke findes og truer vores liv. Når ens barn ikke længere lever, så er der ingen trøst i at sige, at det nok var et hændeligt, tilfældigt uheld, at det var skæbnen eller endnu værre: karma. Der er ingen trøst i at sige, at det har Gud intet at gøre med, fordi han nok er god, men ikke så almægtig, at han kunne have grebet ind og forhindret det ulykkelige i at ske. Det er ikke engang en trøst, siger Wolf, at høre fra velmenende mennesker, at Gud er med dig nu i sorgen og smerten. Mine venner og min familie må gerne være med mig i alt det svære, skriver Wolf. Men fra Gud den almægtige forventer jeg mig ærlig talt lidt mere.

Trøsten er, at der ingen trøst er. Og der er kun ét at gøre, nemlig at råbe til Gud, klage til ham, hviske til ham i natten, insistere på at ville have et svar. Og Gud vil svare, skriver Wolf. Det ved vi fra Jobs Bog og vi ved det fra alle salmerne i Salmernes Bog i det Gamle Testamente. Alle klagesalmerne begynder med spørgsmål og klage. Så er der et ophold, et linjeskift, og så skriver salmisten: Du har svaret mig, Gud. Hvad svaret er, det ved kun den spørgende selv. Svaret, trøsten, forsikringen om, at Gud er god trods det, at det ser ud som det modsatte, når ulykken og døden rammer, det tilsiges altid den enkelte som et personligt svar fra en personlig Gud, en himmelsk Far, der forsikrer os om, at han har riget, magten, æren og ansvaret, og at hans ved sin søns fødsel i stalden julenat og ved samme søns død og opstandelse har overvundet alt ondt, alt, der truer os, ja selv vores største fjende, døden. Alt dette kan vi ikke slutte os til ud fra vores forstands logiske tænkning. Vi kan kun tage imod det med hjertet, troens sted. I troen bliver vi givet øjne og ører, der kan se dybere – kan se bag om den grumme virkelighed og helt ind i Guds væsen, som er kærlighed. Derfor kan vi overgive alt til Gud, stole på ham, give os Gud i vold. Iført troens fulde rustning kan vi overvinde alt.

På bogens bagerste flap har Wolf ladet et lille vers fra en engelsk sang trykke, som i dansk oversættelse lyder:

*Det er ikke nødvendigt, at jeg kysser dig, når vi først er dér, for alt og alle vil være ét.
Det er ikke nødvendigt, at jeg savner dig, når vi først er dér, ovre i det gamle, gyldne land.*

Gå hjem! Din Søn – Guds og vores Søn – lever, og vi skal leve ved ham. Amen.

Salmer: 745 – 441 – 318 // 321– 654 – HS 374

Maria Odgaard Møller er præst i Ryslinge frimenighed